

<u>Onderwerp:</u>	100% versie MRA Agenda 2025-2028 (inclusief Meerjarenbegroting, Meerjarenuitvoeringsprogramma en de Nota van Beantwoording)
Datum:	5 november 2024
Portefeuillehouder:	E. Boog en J. Prins
Team:	Bestuur- en directieadvies
Steller:	Suzanne Felix

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Voorgeschiedenis

Het proces om te komen tot de nieuwe MRA Agenda voor de periode 2025-2028 begon in 2023 met een uitvraag aan alle deelnemende overheden om deelregionale proposities op te stellen. Elke deelregio van de MRA heeft een propositie geschreven met onderwerpen of thema's die voor die deelregio belangrijk zijn in de nieuwe MRA Agenda.

Ook de regio Amstelland-Meerlanden heeft een propositie ingediend met belangrijke onderwerpen voor de deelregio. Daarnaast hebben de drie platforms (Economie, Mobiliteit en Ruimte) een propositie aangeleverd. In de nota van beantwoording is inzichtelijk gemaakt hoe deze proposities zijn vertaald in de 80%-versie van de MRA Agenda 2025-2028.

Deze 80%-versie van de MRA Agenda 2025-2028 is in mei 2024 voorgelegd aan het college van de gemeente Diemen en in juni 2024 aan de gemeenteraad. Ook de andere gemeenten volgden dat proces. De gemeenten Amstelland-Meerlanden (AM) hebben gezamenlijk een reactie opgesteld en de gemeente Diemen diende ook een eigen zienswijze in voor deze 80%-versie.

Concrete aanleiding

Met de verwerking van de wensen en opvattingen is de eindversie van de MRA Agenda 2025-2028 nu opgesteld. Ook zijn de bijbehorende documenten (de meerjarenbegroting, het meerjarenuitvoeringsprogramma en de nota van beantwoording) beschikbaar. Op 11 oktober 2024 heeft de Algemene Vergadering van de MRA de MRA Agenda 2025-2028 vrijgeven voor bespreking en kunnen deze worden aangeboden aan de colleges, raden en Staten van de deelnemende MRA-overheden.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 5 november 2024.

Samenvatting

De Metropoolregio Amsterdam is het samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 30 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Dat is uniek en daarmee heeft de MRA een belangrijke plek in Nederland en op het internationale toneel. Die verantwoordelijkheid gebruikt ze voor het verbeteren van de brede welvaart voor iedereen.

Het college van de gemeente Diemen kiest ervoor de consultatie voor te leggen in een informatieve raad. Omdat de term 'bekrachtigen' tot verschillende interpretaties leidt, is tijdens de Regiegroep Amstelland-Meerlanden van 2 oktober 2024 unaniem besloten om de MRA Agenda en bijbehorende documenten niet ter besluitvorming maar wel ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraden. De raden hebben eerder de gelegenheid gekregen om een zienswijze in te dienen op de 80%-versie van de MRA Agenda en daar is volop gebruik van gemaakt, waarbij nagenoeg alle opmerkingen ook daadwerkelijk zijn verwerkt. De bijdrage aan de MRA wordt de komende vier jaar niet geïndexeerd, aldus de Meerjarenbegroting 2025-2028. De Nota van beantwoording en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma ook ter informatie aan de gemeenteraden van de AM-gemeenten voorgelegd.

De eventuele input van raadsleden tijdens de bespreking kunnen de betreffende portefeuillehouders meenemen naar de overleggen waar ze aan deelnemen, bijvoorbeeld de Amstelland-Meerlanden portefeuillehoudersoverleggen en de MRA Platforms.

100% MRA Agenda 2025-2028

Eens in de zoveel jaar stelt de Metropool Regio Amsterdam (MRA) een lange termijn agenda op. De afgelopen maanden is gewerkt aan de MRA Agenda 2025-2028. Daarbij is brede welvaart de leidraad, de kwaliteit van leven hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of die van mensen elders in de wereld.

Wij zijn van mening dat er met deze 100% versie een compacte agenda voor de komende vier jaar ligt, die tegemoet komt aan de breed gedragen wens in de MRA om focus aan te brengen en verantwoordelijkheden te laten waar ze horen (bijvoorbeeld bij raden en staten, Vervoerregio, Kennisinstellingen etc.). In het meerjarenuitvoeringsprogramma (MUV) worden de ambities omgezet in acties. Het is aan de platforms (Economie, Mobiliteit en Ruimte) om ervoor te zorgen dat de diverse onderwerpen en acties voldoende aan bod komen.

De nota van beantwoording laat zien hoe de wensen en opvattingen van MRA-deelnemers op de 80%-versie van de MRA Agenda zijn verwerkt in het concept van de MRA Agenda 2025-2028 en het Meerjarenuitvoeringsprogramma.

Hieronder lichten we kort een aantal opmerkingen toe die we vanuit de AM gemeenten hebben aangekaart:

- De ambities zijn groot en niet allemaal te realiseren in het tijdvak 2025-2028. Daarom zouden de AM gemeenten graag zien dat duidelijker aangegeven wordt wat haalbaar is in de periode van 2025-2028.
- Brede welvaart wordt als begrip gebruikt om richting te geven aan drie thema's waartussen telkens balans moet worden gevonden. Er mag meer expliciet gemaakt worden hoe dat te doen.
- Er lijkt een tegenstrijdigheid tussen gewenste ontwikkelingen en (fysieke) ruimte. De AM gemeenten vragen inzichtelijk te maken hoe keuzes en afwegingen gemaakt worden.
- Naast "klimaatadaptatie" (aanpassen aan het klimaat) is ook klimaatbestendigheid (beschermen tegen het klimaat) van belang.
- De MRA is actief met lobbywerk naar het Rijk en de Europese Unie. De AM gemeenten willen een duidelijker samenhang zien tussen de 80% MRA-agenda en de Europese agenda en het Rijksbeleid.

De gemeente Diemen diende ook een eigen zienswijze in, rondom garantie van de bereikbaarheid van Diemen met het openbaar vervoer. We gaven aan dat we zeer grote waarde hechten aan het behoud (en de verdere uitbouw) van de kwaliteit van bestaande OV knooppunten: dit is van groot belang voor de bereikbaarheid van bestaande en ook van nieuwe woon- en werkgebieden, en het is in onze gemeente een belangrijke factor voor de kwaliteit van de woonomgeving. Afschaling van het openbaar vervoer is hier absoluut ongewenst. Alleen dan blijft het OV daadwerkelijk een wenkend alternatief voor de auto, zoals benoemd in de MRA Agenda.

In de Nota van Beantwoording lezen wij de reacties terug op onze vragen en opmerkingen, vanuit de AM-gemeenten en ook de eigen zienswijze van de gemeente Diemen. Een greep uit de reacties:

- In de MRA Agenda worden de ambities voor de langere termijn benoemd, en in het MUV wordt concreet gemaakt wat we de komende vier jaar gaan doen om bij te dragen aan het verwezenlijken van de ambities uit de MRA Agenda.

- Het MRA Bestuur ziet een belangrijke rol voor zichzelf om de integraliteit in het hoog te houden, bijvoorbeeld als het gaat om een gezonde leefomgeving in relatie tot ruimtelijke keuzes en woningbouw in verband te brengen met bereikbaarheid, voorzieningen en economie. Een belangrijke uitdaging, de MRA wil immers de brede welvaart verbeteren.

- Bij het maken van afspraken in de platforms zal iedere keer het effect op de brede welvaart meegenomen worden, door de effecten van een afspraak op de duurzame ontwikkeling, sociale evenwichtigheid en economische dynamiek in beeld te brengen.

- Als het gaat om de sterke focus op ontwikkeling, maar beperkte ruimte in de MRA of andere ambities die op gespannen voet met elkaar staan geeft de MRA aan dat niet alles tegelijkertijd te realiseren valt, dit is ook verwoord in de 80% versie van de agenda. Het MUV dient als sturingsmiddel voor de platforms. Het MUV is een eerste uitwerking van de MRA Agenda, opgesteld door de platforms. Het

is een levend document. In de platforms worden de komende jaren afspraken gemaakt over verdere uitwerking, bijstelling of uitbreiding van de opgenomen acties. Belangrijk is dat in het MUVP acties zijn opgenomen en geen afwegingen. Het MUVP dient als startdocument voor een bestuurlijk gesprek over afwegingen en integraliteit, dat in de platforms of in het Bestuur zal plaatsvinden.

- Onduidelijke begrippen zijn toegelicht of vervangen.

- In de MRA-agenda is de definitie gehanteerd van het convenant toekomstbestendig bouwen. Hierin komende de volgende thema's voor: Energie, Circulariteit, Klimaatbestendigheid, Bereikbaarheid, Gezondheid en Biodiversiteit.

- In de 80% versie van de MRA Agenda wordt al gesproken over klimaatbestendigheid. Bijvoorbeeld als het gaat over de bouw van nieuwe woningen. Lobby richting het Rijk en de EU blijft een heel belangrijk instrument voor de MRA en het MRA Bestuur heeft de ambitie om dit nog verder te ontwikkelen.

Als reactie op onze eigen zienswijze geeft de MRA aan: Afschalingen en personeelstekorten zijn een grote zorg binnen het platform Mobiliteit. De zorg rond de personeelstekorten zal toegevoegd worden in de MRA Agenda, met als opmerking dat dit de dienstregelingen en uitvoering van projecten onder druk gaat zetten. Tegelijkertijd zien we dat vervoerders alles uit de kast halen om het personeelstekort op te lossen.

We zijn tevreden met de antwoorden, maar blijven scherp op het beoordelen of onze belangen goed behartigd blijven worden.

De Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP)

Voor het eerst is er een MUVP opgesteld bij de nieuwe MRA Agenda. Dit programma dient als sturingsmiddel voor de MRA Platforms Economie, Ruimte en Mobiliteit en is een eerste uitwerking van de MRA Agenda. Het MUVP is een levend document waarin de komende jaren verdere uitwerking, bijstelling of uitbreiding van acties zal plaatsvinden. Het dient als startdocument voor bestuurlijke gesprekken over afwegingen en integraliteit binnen de MRA Platforms en het MRA Bestuur. Besluiten worden voorgelegd aan de raden en Staten, zoals vastgelegd in de Samenwerkingsafspraken.

Het is een mooie opsommingen van alle ambities die voortvloeien uit de verschillende gemaakte afspraken in de MRA. Echter blijft de beschikbare capaciteit voor de uitvoering van alle acties uit het MUVP een aandachtspunt.

De Meerjarenbegroting 2025-2028

De Meerjarenbegroting geeft inzicht in de besteding van MRA-middelen voor de komende vier jaar. Er is afgesproken binnen de bestaande afspraken over de inwonerbijdrage te blijven. Vanwege de financiële uitdagingen voor veel gemeenten wordt voorgesteld om de inwonerbijdrage de komende vier jaar op het niveau van 2024 (€1,62 per inwoner) te houden. Door gebruik te maken van de opgebouwde MRA-reserves kan een verantwoorde meerjarenbegroting worden opgesteld.

Bij een stijgend inwonertal in de gemeente zal de bijdrage van de gemeente wel toenemen.

De MRA kent een planning en control cyclus die onder andere bestaat uit een meerjarenbegroting. Daarnaast is er een periodieke voortgangsnota. Deze documenten worden zoals gebruikelijk gedeeld met de gemeenteraad.

Uitvoering en vervolg

Het instemmingsbesluit dient vóór 18 december 2024 door de colleges genomen te worden, aangezien op die datum de MRA Algemene Vergadering (AV) plaatsvindt. De planning is dat, na instemming de nieuwe MRA Agenda en de Meerjarenbegroting worden vastgesteld tijdens de AV van 18 december 2024.

Indien er bij de behandeling in raden en Staten nog suggesties of wijzigingsvoorstellen worden gedaan, kunnen deze in de AV van 18 december worden ingebracht door de afgevaardigde bestuurder van de gemeente of de provincie.

Vervolgens stelt de AV de MRA Agenda en de Meerjarenbegroting definitief vast. De lancering van de MRA Agenda 2025-2028 vindt plaats op een bijeenkomst voor bestuurders, raads- en Statenleden op 28 januari 2025.

Ter inzage in iBabs

Ja

Bijlagen

- Bijlage 1: Oplegger MRA Agenda
- Bijlage 2: MRA Agenda 2025-2028
- Bijlage 3: Meerjarenbegroting 2025-2028
- Bijlage 4: Hoofdpijnen MUV
- Bijlage 5: Uitwerking MUV
- Bijlage 6: Nota van Beantwoording MRA Agenda

- EINDE -